

3. Електронна Україна. Національні проекти у стратегії економічної модернізації України: аналіт. доп. Київ, 2013. С. 71–73.
4. Лобузінa К. Технологія організації комплексних бібліотечних юридичних інформаційних ресурсів / К. Лобузінa. Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, 2012, вип. 33., с. 190-199. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nprnbuimviv_2012_33_17.

Максименко Софія Артемівна

Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

Наукова керівниця – канд. пед. наук, доцент Внукова О. М.

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Комунікативна компетентність важлива для майбутніх фахівців всіх спеціальностей, у тому числі, і з фізичної культури і спорту. Вона забезпечує головне – вплив особистості на особистість. Ефективність впливу залежить від культури мови (правильна вимова, логічна стрункність викладу думок і т. д.), емоційної експресії, педагогічного такту, стилю спілкування тощо (Внукова, 2016, 110). На думку Г. Грибана, професійно-комунікативна компетентність тренера має розглядатися як синтез знань, умінь, навичок, цінностей, досвіду, професійних особистих якостей, які набуваються під час навчання здобувача у закладі вищої освіти та практичної діяльності (Грибан, 2023, с. 109).

До проблем формування комунікативної компетентності у майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту зверталися: Г. Кондрацька, Т. Хома, В. Кевпанич, А. Конох, Г. Грибан, І. Мичка, А. Гарлінська, О. Солодовник, Ю. Чайка, П. Пилипчук, А. Денисовець та ін. Було визначено, що формування

комунікативної компетентності потребує від здобувача вищої освіти ціннісного ставлення до своєї професійної діяльності; широкого використання діалогічних форм і методів роботи, системи комунікативних ситуаційних задач, соціально-психологічного тренінгу, що сприяють формуванню комунікативних умінь при вивченні обов'язкових освітніх компонентів навчальної програми (Нрубан та ін., 2022, с. 45).

З метою виявлення комунікативних компетентностей майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту нами було проведено дослідження в Київському національному університеті технологій та дизайну серед студентів освітньо-професійної програми «Фітнес і рекреація», у якому взяли участь 23 особи з 1-4 курсів денної та заочної форми навчання.

Ми поцікавились, чи є важливими комунікативні компетентності для фахівців з фізичної культури і спорту? 100 % респондентів відповіли позитивно. Тобто, всі опитані студенти переконані у необхідності комунікативних компетентностей у їх майбутній професійній діяльності. Щодо розуміння комунікативної компетентності ми отримали такі результати: добре володіння рідною мовою (26,1 %), вміння знаходити з людьми спільну мову (82,6 %), крім рідної, володіти й іноземною мовою (39,1 %), вміння вирішувати проблемні ситуації (60,9 %). Відповіді показали, що студенти комунікативність пов'язують, найперше, з вміннями знаходити з людьми спільну мову та вирішувати проблемні ситуації.

На запитання, чи володіють студенти комунікативними навичками, 20 здобувачів вищої освіти (87 %) відповіли позитивно, 3 (13 %) – негативно, що вказує на наявність проблеми комунікативності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. На питання: «Як саме Ви вдосконалюєте свою культуру мови», було отримано такі відповіді: «Читаю книги» (52,2 %), «Читаю

публікації в інтернет-мережах» (56,6 %), «Звертаюсь до словників» (13 %), «Маю добрий рівень володіння культурою мови» (56,5 %), «Не вдосконалюю» (13 %). Тобто, деяка частина студентів високо оцінює свою культуру мови і стільки ж студентів вважає її низькою. Підкреслюємо, що більшість читає не книги, а публікації в інтернет-мережах, які можуть бути сумнівної якості.

Також ми поцікавились, що б студенти хотіли змінити в освітньому процесі для підвищення комунікативних навичок, і отримали такі відповіді: під час семінарів більше виступати з проблемних питань (39,1 %), брати частіше участь у диспутах, дискусіях (47,8 %), мати спеціальний курс з основ красномовства (21,7 %), брати участь у тренінгах із самопрезентації та підвищення комунікативності (52,2 %). 21,7 % студентів вважають, що вивчення «Ділової української мови» тільки на першому курсі є замало.

Ми запитали, чи достатньо в освітньо-професійній програмі годин з опанування іноземної мови. 18 осіб відповіли, що так, 5 – ні. 30,4 % респондентів відвідують додаткові курси з іноземної мови. Запитавши «Навіщо для фахівців з фізичної культури і спорту потрібно знання іноземної мови», ми отримали такі результати (рис. 1):

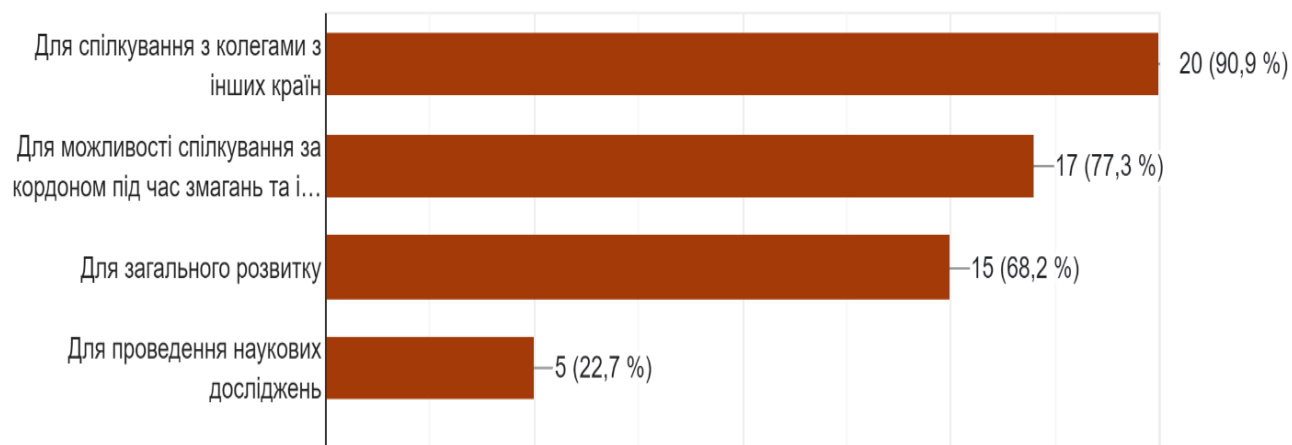

Рис. 1: Іноземна мова для фахівців з фізичної культури і спорту

Отже, загалом майбутні фахівці з фізичної культури і спорту усвідомлюють важливість комунікативної компетентності для своєї професійної діяльності. Опанування комунікативною компетентністю означає знання мовних конструкцій (у тому числі, іноземної мови) та невербальних засобів, вміння їх поєднувати та доцільно використовувати, здатність налагоджувати контакти з людьми, вирішувати проблемні ситуації. В освітньому процесі варто приділяти увагу вивченню рідної та іноземної мов, а також методам, формам та засобам навчання, які сприяють формуванню комунікативності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Внукова, О. М. (2016). Формування комунікативної майстерності майбутніх інженерів-педагогів. *Virtus: Scientific Journal*, (6), 109-1131
2. Hryban, H. (2023). Professional and communicative competence as one of the requirements for the formation of a modern coach's personality. *Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series 15. Scientific and Pedagogical Problems of Physical Culture (Physical Culture and Sports)*, (3(162)), 107–113. [https://doi.org/10.31392/npu-nc.series15.2023.3k\(162\).22](https://doi.org/10.31392/npu-nc.series15.2023.3k(162).22)
3. Hryban, H. (2023). Professional and communicative competence as one of the requirements for the formation of a modern coach's personality. *Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series 15. Scientific and Pedagogical Problems of Physical Culture (Physical Culture and Sports)*, (3(162)), 107–113. [https://doi.org/10.31392/npu-nc.series15.2023.3k\(162\).22](https://doi.org/10.31392/npu-nc.series15.2023.3k(162).22)